

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Кукса В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНОГО
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується високим рівнем нестабільності, турбулентністю ринкового середовища та глибокими трансформаційними процесами. Ці зміни зумовлені як внутрішніми структурними перетвореннями, так і впливом глобальних кризових явищ – економічних, політичних, екологічних та соціальних. Підприємства, зокрема аграрного сектору, змушені працювати в умовах постійно зростаючих ризиків, непередбачуваності та коливань кон'юнктури ринку. У таких реаліях здатність оперативно адаптуватися до нових викликів стає критичним чинником виживання. Відсутність належної адаптації та стратегічної гнучкості може призвести до втрати конкурентних позицій, різкого погіршення фінансових результатів і навіть банкрутства.

У цьому контексті важливе місце займає система управління фінансово-економічною діяльністю підприємства, яка перетворюється на один із ключових елементів забезпечення стабільності та ефективності функціонування суб'єкта господарювання. Сучасний менеджмент орієнтований на впровадження інноваційних механізмів організації фінансових процесів, використання цифрових технологій, аналітичних інструментів і методів прогнозування. Особливо гостро проблема ефективного управління фінансами проявляється в аграрному секторі, який є базовою та водночас найбільш вразливою ланкою економіки.

Попри значну кількість наукових досліджень, у теорії та практиці досі відсутній єдиний підхід до трактування поняття «фінансовий стан підприємства». Це поняття розглядають як складну економічну категорію, що охоплює ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, рентабельність і ділову активність підприємства [1]. Недостатня формалізація цього терміну ускладнює розробку уніфікованих методів аналізу й управління, що особливо важливо для аграрних підприємств, діяльність яких залежить від великої кількості зовнішніх чинників –

погодних умов, цінової волатильності, стану інфраструктури, рівня державної підтримки тощо.

Аналіз фінансового стану аграрного підприємства є фундаментальною основою розвитку стратегічного та оперативного управління. Комплексне дослідження фінансових результатів, структури активів і зобов'язань, динаміки грошових потоків та ефективності використання ресурсів дозволяє виявити приховані ризики, визначити проблемні ділянки та окреслити шляхи підвищення економічної ефективності. У цьому процесі важливо застосовувати як традиційні методи аналізу (коефіцієнтний, порівняльний, трендовий), так і сучасні підходи: економіко-математичне моделювання, сценарний аналіз, системи раннього попередження кризових явищ.

Фінансова стабільність аграрного підприємства формується у ході безперервної виробничо-господарської діяльності та залежить від здатності менеджменту забезпечити ефективне управління ресурсами, оптимальну структуру капіталу, збалансований розвиток та своєчасне реагування на зміни середовища. Оцінка фінансового стану не повинна ґрунтуватися на окремих індикаторах, адже це не забезпечує повної картини. Необхідний комплексний системний підхід, що враховує багатоаспектність діяльності аграрних підприємств, сезонність, специфіку виробничих циклів та ризикованість галузі.

Крім діагностичної функції, управління фінансово-економічною діяльністю має передбачати превентивний і коригувальний характер. Ефективна система управління повинна не лише встановлювати факт наявності проблем, а й створювати механізми їх попередження, формувати стратегічні напрямки розвитку, забезпечувати підвищення стійкості до зовнішніх загроз. Це передбачає активне використання сучасних інструментів – бюджетування, контролінгу, ризик-менеджменту, цифрової аналітики, моніторингових систем.

Отже, в сучасних умовах ефективне управління фінансово-економічною діяльністю аграрного підприємства є складним, але вкрай важливим завданням, що потребує системного підходу, інтеграції теоретичних напрацювань, сучасних технологій та інструментів управління. Лише за таких умов підприємство зможе

забезпечити стабільність, підвищити свою конкурентоспроможність і сформувати потенціал довгострокового розвитку.

Список використаних джерел:

1. Полятикін С. О. Інноваційні підходи до діагностики фінансового стану аграрних підприємств в умовах невизначеності та ризику. *Економіка та суспільство*. 2023. №47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-78>.
2. Гринько Т. В., Олійник Т. І., Петьков В. Л. Лідерські стратегії у сфері товарознавства як драйвер інновацій та розвитку підприємництва». *Бізнес Інформ*. 2025. №8. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Павлюк С. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПІДПРИЄМСТВА**

Фінансові результати діяльності підприємства є узагальнюючим показником ефективності його функціонування та відображають здатність суб'єкта господарювання забезпечувати прибутковість, фінансову стійкість і розвиток у довгостроковій перспективі. Основною метою діяльності будь-якого підприємства є отримання позитивного фінансового результату в обсягах, достатніх для задоволення інтересів власників, інвесторів та інших зацікавлених сторін, а також для розширення виробництва і підвищення конкурентоспроможності.

У сучасних умовах розвитку економіки України підприємства функціонують у складному та динамічному середовищі, яке характеризується нестабільністю ринкової кон'юнктури, посиленням конкурентної боротьби, обмеженістю фінансових ресурсів, інфляційними процесами та впливом кризових явищ. За таких умов особливої актуальності набуває розробка та впровадження ефективних стратегій підвищення фінансових результатів, що дозволяють підприємствам адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечити стійкий розвиток.

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства є важливою передумовою формування стратегічних рішень. Він дозволяє виявити сильні та слабкі сторони підприємства, оцінити ефективність використання ресурсів,